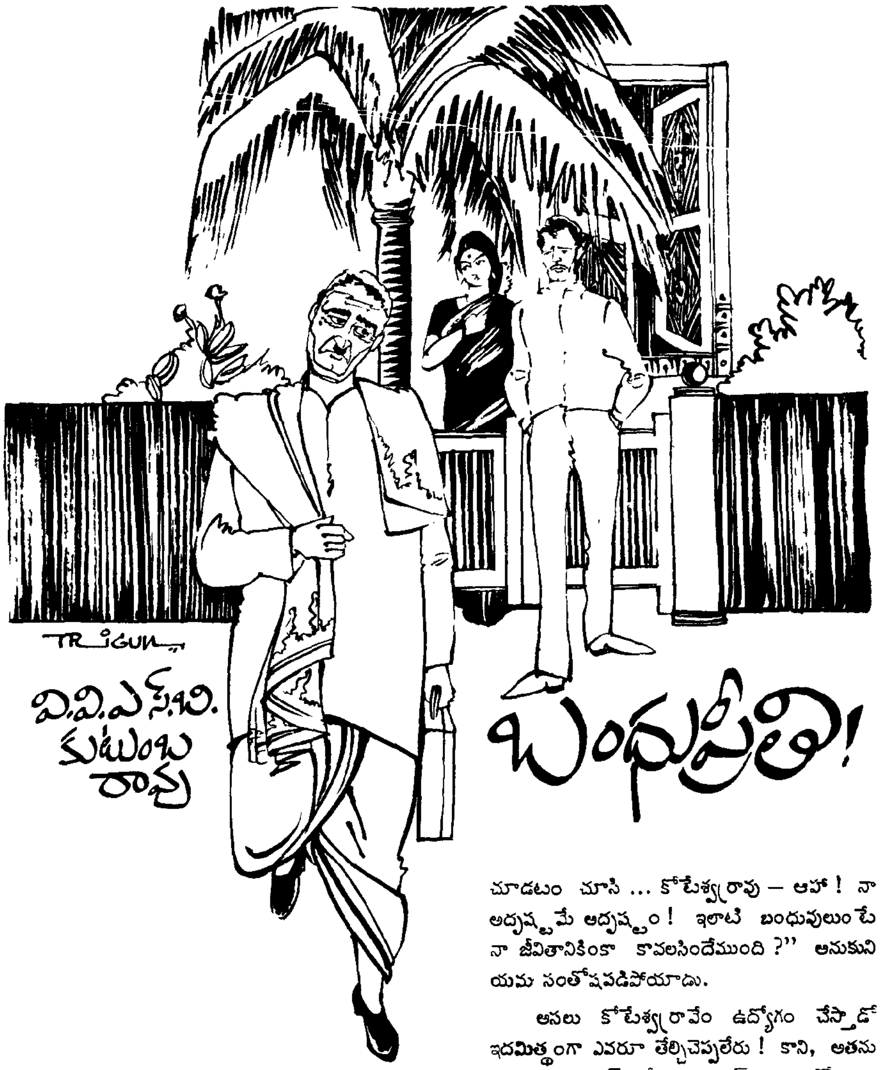

బంధుప్రీతి!

వి.వి.ఎస్.బి. కుటుంబరావు

కోటేశ్వరరావు - రామకోటేశ్వరరావింటికి వచ్చాడు కోటేశ్వరరావుకు - రామకోటేశ్వరరావు దూరపు బంధువవుతాడు.

అయినా కోటేశ్వరరావు కిబ్బందేమీ లేదు! అతనికి బంధుప్రీతి చాలా ఎక్కువ! అందుకని ... బంధుకోటి ఎక్కడెక్కడున్నారో చాలా ఓపికగా వాకబుచేసి మరీ...వాళ్ళింటికి వెళ్లి పలకరించి నాలుగు రోజు లుండి వస్తుంటాడు.

రామకోటేశ్వరరావుకుకూడా బంధుప్రీతి అంత ఎక్కువగాను ఉన్నట్లుంది! దూరపు బంధువయినా రాకపోకలు ఎక్కువగా లేకపోయినా కోటేశ్వరరావును చాలా బాగా ఆదరించాడు. ఆహార పానీయాది అతిధి సత్కారాల విషయంలో తన భార్యకు చెప్పి ప్రత్యేకంగా తయారు చేయించాడన్నీ. ఆ ఏర్పాట్లకు ముగ్ధుడయిపోయాడు కోటేశ్వరరావు. బంధువుల ఇళ్ళల్లో సర్వసాధారణంగా కనుపించే విసుగు, చిరాకు ఈ యింట్లో మచ్చుకైనా కాన రాకపోవటం ... పైపెచ్చు తనను రామకోటేశ్వరరావు దంపతులు, "అతిధి దేవోభవ!" అన్నట్లుగా

చూడటం చూసి ... కోటేశ్వరరావు — ఆహా! నా అదృష్టమే అదృష్టం! ఇలాటి బంధువులుంటే నా జీవితానికింకా కావలసిందేముంది ?" అనుకుని యమ సంతోషపడిపోయాడు.

అసలు కోటేశ్వరరావేం ఉద్యోగం చేస్తాడో ఇదమిత్థంగా ఎవరూ తేల్చిచెప్పలేరు! కాని, అతను నెలకు ముప్పయ్ లేక ముప్పయ్ ఒక్క రోజులూ టూర్‌లోనే వుంటాడు. ఎక్కువగా బంధువుల ఇళ్ళలోనే దిగుతాడు. బంధువులు లేనిచోట మాత్రం స్నేహితుల ఇళ్ళను పావనం చేస్తుంటాడు. యాభయ్ ఏళ్ళ బ్రహ్మచారి! బాదరబందీ ఏమీ లేదు. అసలతనికి డబ్బు సమస్య వున్నట్టే కనిపించదు. మల్లెపువ్వులాంటి తెల్లటి గ్లాస్కో పంచె, గ్లాస్కో లాల్చీ, దానికింద మాటీ బనీను, గోల్డుచైను రిస్టువాచీ, చేతిలో గోల్డుఫ్లేక్ ఫిల్టరు సిగరెట్లు, మరో చేతిలోని బ్రీఫ్‌కేసు. బట్టతల మీద దువ్విన ఓ పది పదహారు వెంట్రుకలతో, ముఖంమీద వీడని చిరునవ్వుతో ఎప్పుడూ చిద్విలాసంగా వుంటాడు. మాటకారి గనుక అవతలివారి నిట్టే ఆకర్షిస్తుంటాడు.

వేడినీళ్ళ స్నానం చేసేటప్పుడు, "అతిధులకు వేడినీళ్ళు సమకూర్చినవాడి జీవితం చల్లగా చల్లారిపోక ఎప్పుడూ వేడిగా వాడిగా వుంటుందోయ్!" అంటూ దీవించాడు రామకోటేశ్వరరావును. అతను తనకన్నా వయస్సులో చిన్నవాడుకదా మరి!

షడ్రసోపేతమైన భోజనం ఆరగించేటప్పుడు "మీ యిల్లు ఎప్పుడూ యిలా నాలా వచ్చేపోయే అతిధులతో అలరారుగాక! నువ్వు రంతిదేవుడిలా... నీ భార్య కాశీ అన్నపూర్ణలా వెలుగొందుగాక!" అంటూ ఆశీర్వదించాడు.

దానిలోని అర్థం అర్థమయ్యిందో లేదోగానీ... "మహాప్రసాదం!" అని కోటేశ్వరరావు దీవెనను శిరసావహించాడు రామకోటేశ్వరరావు.

తాంబూలం సేవించి, సుఖమైన పక్కమీద శయనిస్తున్నప్పుడు ... "అన్నదాతా! సుఖీభవ!" అని రామకోటేశ్వరరావు తలనిమిరి, అతని బంధుప్రీతిని తెగపొగిడి ... బంధుజన సత్కారం రాను రాను దేశంలో ఎలా అంతరించిపోతోందో ... చుట్టాలు — కాట్లకుక్కలై రాకపోకల విషయంలో ఎలా పోట్లాడుకుంటున్నారో ...? దానివల్ల గృహస్థులకు మోక్ష సామ్రాజ్యం సిద్ధించకుండా ఎలా దూరమైపోతోందో...! అన్న విషయంపై భార్యాభర్తలిరువురికీ — తన వాక్పటిమ, చమత్కార మధురిమలతో అరగంటసేపు అనర్గళంగా ఉపన్యాసమిచ్చి ... అదయిపోయిన తర్వాత ఓ గ్లాసుడు పాలు తెప్పించుకుని మరీ తాగి ... గుర్రుకొట్టి నిద్రపోయాడు కోటేశ్వరరావు!

రెండు ... మూడు ... నాలుగురోజులు గడిచిపోయినా — రామకోటేశ్వరరావు దంపతుల మర్యాద మన్ననల విషయంలో గాని ... వసతులు ... ఏర్పాట్ల విషయంలో గాని తేడా ఏమీ కనిపించటంలేదు కోటేశ్వరరావుకు. ఆశ్చర్యంతో ఆ విషయాన్ని పరిశీలించటానికన్నట్లుగా యింకా మూడురోజులెక్కువుండి ... సుష్టుగా తిని ... ఇంకో పదిసార్లు పొగిడి ... రామకోటేశ్వరరావు దంపతుల దగ్గర శెలవు పుచ్చుకుని ... "మళ్ళీ ఈసారిటువైపు వచ్చినపుడు తప్పకుండా వస్తాను. ఈసారి వట్టిచేతులతో మాత్రం రాను!" అని చెప్పి స్టేషనుకు బయలుదేరాడు కోటేశ్వరరావు.

రామకోటేశ్వరరావు కూడా పాపం చాలా ఇదయిపోయాడు, కోటేశ్వరరావు వెళ్ళిపోతుంటే.

"దూరపు బంధువయినా మీ రాకతో మా యిల్లు ఏదో కొత్త కళను సంతరించుకొందని... మీ బోధలు... ఉపన్యాసాలు... మాబోటి పిన్నలకు మార్గదర్శకాలని ... మీబోటి పెద్దలు — అనుభవజ్ఞులయిన అతిథుల రాకతో మా గృహం పావనమయిందనీ ... మా జన్మ తరించిందనీ ...! అసలు మీబోటి బంధువులు తరచు మాయింటికి దయచేయాలని నేనాశిస్తుంటా"నని చెప్పి, గౌరవ సూచకంగా ఒకటికి పదిసార్లు నమస్కారాలు పెట్టాడు.

రైలు స్టేషను దగ్గర రిక్షా దిగి ... రిక్షావాడికి డబ్బులిచ్చి పంపించేసి ... యదాలాపంగా బ్రీఫ్‌కేస్ తెరిచి ... అందులో తను భద్రపరచిన వెండిగిన్నె వైపు ప్రేమగా చూసి ... రామకోటేశ్వరరావు దంపతులను తలచుకొని ... తృప్తిగా నిట్టూర్చాడు కోటేశ్వరరావ్!

"పెద్దవాణ్ణి తననెలా అనుమానించగలరు? చివరకిది ఏ పనిమనిషి మీదకో వస్తుంది — అంతే! అదృష్టమంటే అదృష్టం తనది! నెల మొత్తం యిలా బంధువులిళ్ళల్లో చుట్టపుచూపుగా గడపటం! సుష్టుగా మెయ్యటం! వచ్చేటప్పుడు వారి కనుమానం కలక్కుండా ఇలాంటి వస్తువేదో చేతబుచ్చుకురావటం! ఉద్యోగంచేసి సంపాయిస్తుంటే మాత్రం యింత సౌఖ్యం లభిస్తుందా?"

బ్రీఫ్‌కేసు మూసివేసి ... రైలు టిక్కెట్టు

ప్రశ్నావళి ()○○○○○()○○○○○() — కె. రామలక్ష్మి

సి. సి. పి. — గుల్బర్గ

మెన్ కెనాట్ స్టాండ్ ఇంటలిజెంట్ విమెన్?

★ వెరీ ట్రూ మై డియర్ వాట్ సన్ ! వెరీ ట్రూ. కాని చూశారో లేదో -- తెలివైన వాదాన్ని త్రోసిపుచ్చుతారేగాని, వాలుచూపులకి దాసోహం పడతారు!!

ఎస్. పి. ఆర్. — కలకత్తా

మీకు నరకం తప్పదని నాకు చాలా బాధగా వుంది అక్కయ్యగారూ !

★ మరేం బాధపడకు బ్రదర్, ప్రపంచ జనాబాలో సగం అక్కడే ప్రస్తుతం బ్రతుకుతూ వున్నారు.

కె. ఎస్. ఆర్. — అనకాపల్లి

మీరు జీవితంలో సాధించినవేమిటి ?

★ ఇంకా ఏంలేదు.

అన్నిటికంటే పురుషునికి కష్టమైనదేమిటి ?

★ పెళ్లాం మాట వినవలసిరావడం !

ఆర్. యు. బి. ఎస్. — ఏలూరు

పిచ్చి అక్కయ్యా, నాలాంటి తమ్ముళ్లు వేసే ప్రశ్నలకు నవ్వులపాలు అయ్యేవిధంగా సమాధానం చెప్పినంత మాత్రాన...

★ వెర్రి నాన్నా, ఎవరు నవ్వులపాలయ్యేలా ?! చెప్పకుండా ఏమిటీ ప్రశ్న ?

ఎమ్. ఎ. హెచ్. — కందుకూరు

ఆడవాళ్లు ఎంత ముందుకొస్తున్నారో, అంత దిగజారిపోతున్నారనుకుంటాను.

★ మేం అలా అనుకోవడంలేదు.

వి. జె. ఎస్. — భువనేశ్వర్

పవిత్రత ఆడవారికే కాదు మగవారికికూడా వుండాలి అన్న మీ మాటలతో ఏకీభవించలేను. పవిత్రంగా అంటే మగవాడుకూడ ఆడదానిలా వంటచేస్తూ కూర్చోవాలంటారా ?

★ పవిత్రత అంటే వంట చేయడమేనా స్వామీ, నేనింకా ఏదో అనుకున్నాను.

జి. ఎస్. - కావలి

జీవనజ్యోతికి మూలకథ మీరు రాశారట. అది ఎందులోనూ చదివినట్టు గుర్తులేదు...

వై. ఎస్. — మెదురు

జీవనజ్యోతి మీరు రాసిన నవలే అనుకుంటున్నారు ... ఎంతవరకు నిజమో తెలుపగోరుతాను.

సి. హెచ్. ఎల్. ఎన్. ఆర్ — గుడుగుంట్లపాలెం

మీ జీవనజ్యోతి సినిమా కథలో యెన్నో వాస్తవిక సంఘటనలున్న మాట నిజం...

డి. ఎస్. ఆర్. — సిద్దిపేట

మీ జీవనజ్యోతి విజయానికి కారణం?

సి. హెచ్. ఎస్. డి. బి. — మచిలీపట్నం

మీ ఆడది చదివాను. నవలకూ జీవనజ్యోతి చిత్రానికి పోలికలేదు.

★ ఎలా వుంటుంది — రెండు ఒకటికాదు ! జీవనజ్యోతి సినిమాకని రాసిన కథ. మూలకథ అని వేయడానికి కారణం — కామెడీ నేను రాయలేదు కనుక ! యిక విజయవంతమైన చిత్రానికి — అందరూ కారకులేకద ! చాలామంది ఈ గొడవ రాశారు. చిన్న తికమకలోపడ్డవారి కిదే నా సమాధానం. 'ఆడది' నవల కొన్నది శ్రీ డి. వి. ఎస్. రాజుగారు. జీవనజ్యోతి నిర్మాతలూ వారే. అంతే గాని వేరేం కాదు. ఇది విడిగా రాసుకున్న కథ. దర్శకుని ప్రతిభవల్ల అంతగా రాణించిందని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి లేదు.

ఎస్. జె. — హైదరాబాదు

స్త్రీ ఎప్పుడూ తన భర్త తనకంటే విద్యావంతుడూ, అధిక సంపాదనాపరుడుగా వుండాలని కోరుకుంటుంది. ఇలా తనకు తానే తన జాతిని కించపరుచుకుంటున్నప్పుడు, ఇక మగవాళ్ళపై నింద మోపడం ఎందుకు ?

★ చేతకాక ! సోదరీ, ఒక సంగతి మరిచిపోకు — తన భర్త తనకన్న తక్కువ చదివినా, సంపాదన వున్నా లేకపోయినా. సంసారం సౌమ్యంగా సాగిపోతే చాలనుకుంటుంది — సహజంగా ఆడది. కాని సాటి స్త్రీల దృష్టిలో చులకన అవుతానన్న భయం, దెప్పుతారన్న పిరికితనం, ఆడదాన్ని — సాధించిపోసేలా చేస్తాయి. అంచేత తమరన్న — ఆ పై మెట్టు కోరిక - మన లోపంగాని, నింద ఎవరిమీదో మోపడం దండుగ. మీవారు మీకంటే తక్కువ చదివారటగా ?' అంటూ సాగతీసేది సాటి ఆడదేగాని మగవాడు కాదు. [50వ పేజీ చూడండి]

యువతరం

శ్రీరాముని పట్ల ఆంజనేయులికి వున్న భక్తి ప్రపత్తులు ఎటువంటివో ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ పట్ల శ్రీ సుబ్బారావుకి వున్న భక్తి అటువంటిది ఉదయం లేవగానే ప్రధాని ఇందిర ఫోటోని చూచి తరువాతనే నందిన కార్యక్రమాలలో దిగుతానని శ్రీ సుబ్బారావు తెలియచేశాడు. ఇటీవల ఢిల్లీ వెళ్లి శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీని సందర్శించి వచ్చాడు. తిరుపతిలో శ్రీ వెంకటరమణ మూర్తిని సందర్శించినపుడు కలిగిన అనుభూతిని "ప్రధాని ఇందిరను సందర్శించినపుడు పొందాను" అని శ్రీ సుబ్బారావు అన్నాడు.

పూర్తి పేరు శ్రీ వడ్లమాని వెంకట సుబ్బారావు. అనకాపల్లి, ఎ. ఎమ్. ఎ. ఎల్. కళాశాలలో ఫైనల్ బి. ఎ. చదువుతున్న సుబ్బారావు "ఇందిరా యువజన కాంగ్రెసు" అనే సంస్థను స్థాపించి, దానికి రాష్ట్రం అంతటా శాఖలు స్థాపించే కృషిలో ప్రస్తుతం వున్నాడు. విద్యార్థులు రాజకీయాలలో పాల్గొనడం అవసరమే అయినా విద్యకు భంగం కలుగరాదు అని అన్నాడు.

21 సంవత్సరాలు వయసు కలిగిన శ్రీ సుబ్బారావుకి ప్రేమ వివాహం పట్ల అభిమానం లేకపోయినా "దురభిమానం లేదు" అన్నాడు. వరకట్నం దురాచారానికి పురుషులూ, స్త్రీలూ కూడా సమాన బాధ్యులే అనేది శ్రీ సుబ్బారావు అభిప్రాయం. తీరికయినపుడల్లా తెలుగు సినిమాలు చూస్తానని అన్నాడు. ప్రస్తుతానికి తెలుగు సినిమాలు బాగానే వుంటున్నా సమాజానికి ఉపయోగపడే విధంగా సినిమాలు తీయాలి, అన్నాడు. "లా" చదివి, దాని ద్వారా బీద ప్రజానీకానికి సేవ చేయడం తన జీవిత లక్ష్యం అని శ్రీ సుబ్బారావు అన్నాడు.

[జి. యస్.]

కొందామని జేబులో చెయ్యి పెట్టాడు కోటేశ్వరరావు.

ఆశ్చర్యం ! పర్సు లేదనికాదు కోటేశ్వరరావు ఆశ్చర్యానిక్కారణం ! ఉంది ! పర్సు వుంది ! నిక్షేపంలా వుంది ! కానీ ... పూరీలాంటిది చపాతీలా చిక్కిపోయి తగిలింది చేతికి ! ఆదుర్దాగా పర్సుతీసి తెరచి చూశాడు.

అందులో ఆకుల మాటున పిందెలా నోట్ల మధ్య ఓ చిన్న తెల్లకాగితం చీటీ వుంది ! అందులో యిలా వుంది.

"పూజ్యులు ... పరమ గౌరవనీయులు .. కోటేశ్వరరావుగార్కి—

మీ పర్సులో వున్న మొత్తం డబ్బు రెండు వందల] ఇరవై రెండు రూపాయలు ! ఈ వారం రోజులు మీరు మా యింట్లోపడి మేసిన అతిథి సత్కారం విలువ, మా సర్వింగ్ ఛార్జెస్‌తోసహా కలిపి వందరూపాయలు ! మీరు ప్రేమగా తీసుకెడుతున్న మా వెండిగిన్నె తాలూకు కనీసపు ఖరీదు యాభై రూపాయలు ! పోతే మిగిలిన డబ్బు డెబ్బయ్ రెండు రూపాయలు ! మీ పర్సులో భద్రంగా ఉంచుతున్నాను. "అతిథి దేవోభవ గదా మరి !" పోతే... మళ్ళీ మళ్ళీ మీ రాకకోసం పదే పదే ఎదురు చూస్తుంటాము ! మీ దీవెనలు, అమూల్యమయిన ఆశీస్సులు మాకెప్పుడూ వుంటాయని తలుస్తాను ! నేనెవరో రాయనక్కరలేదనుకుంటా ! సంతకం చేయటం బాగుండదని చేయటంలేదు.

ఇట్లు,

ఉచిత సత్కారాలు చేయిలేని మీ పేద బంధువు.

"బాప్‌రే ! నాపేరే (కే)టేశ్వరరావయితే వీడి పేరు పరమ కేటేశ్వరరావులా వుందే ! మొత్తానికి నన్నే ఛమ్కీ తినిపించాడు !" అనుకుని ముఖమంతా చెమటపట్టిన కోటేశ్వరరావ్— ఇకనుంచి యిలాంటి బంధువుల ఇళ్ళకు వెళ్లేటప్పుడు తనకుకూడా జేబు జాగ్రత్త అవసరం ! అనే నిర్ణయానికొచ్చి గబగబా టికెట్ కౌంటరు దగ్గర కెళ్ళాడు దూరం నుంచి రైలు కూత వినిపించింది.